

עפ"ג 30577/02/20 - מיכאל כהן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

לפני כב' השופט רפי כרמל, סגן נשיא, אב"ד
כב' השופט אריה רומנוב
כב' השופטת שירלי רנר

המערער
נגד
המשיבה
מיכאל כהן
ע"י ב"כ עו"ד חגית רייזמן אבודרהם
מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

פסק דין

כללי

1. המערער הורשע, על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן, בקבלת דבר במרמה, הוצאת שיק ללא כיסוי, גניבה, וקבלת דבר במרמה. המערער נדון לשישה חודשי מאסר בפועל, 6 חודשי מאסר מותנה, פיצוי לנפגע עבירה בסך 6,000 ₪ וקנס בסך 3,000 ₪. הערעור מופנה כנגד חומרת עונש המאסר בפועל.

2. ואלה המעשים: עפ"י האישום הראשון, ביום 17.2.14 הגיע המערער לצ'ינג' ופדה שיק ע"ס 5,504 ₪ שנרשם לפקודת המתלונן, הזדהה באמצעי זיהוי וטען בכזב כי השיק מיועד עבורו. עפ"י האישום השני, ביום 5.2.15 הפקיד המערער שני שיקים ע"ס 40,000 ₪ כל אחד, מחשבונו בבנק ירושלים לחשבון שפתח כשלושה שבועות לפני כן בבנק איגוד. זאת, בידעו כי אין לשיקים אלו כיסוי. בתקופה שבין 5.2.15-8.2.15 עד לחזרתו של השיק הראשון משך המערער מחשבונו בבנק איגוד סך של 10,000 ₪ במזומן בחמש הזדמנויות שונות. עפ"י האישום השלישי, ביום 28.7.15 נסע אדם במונית שהיתה נהוגה בידי המערער או אחיו, הוא ביקש כי הנהג ימתין לו כמה רגעים וירד מהמונית. בשובו למקום כעבור מספר דקות, גילה כי המונית נעלמה יחד עם חפציו, שם היה שיק ע"ס 59,000 ₪. סמוך לאחר מכן, הגיע השיק לידי המערער וזויף באופן ששם המערער נרשם כמוטב בשיק. ביום 29.7.15 הפקיד המערער את השיק בחשבון הבנק שלו.

טענות הצדדים

3. ב"כ המערער עותרת לביטול עונש המאסר בפועל ולהמרתו בעונש מאסר שירוצה בעבודות שירות. לעמדתה, שגה בית משפט קמא בהחלטתו לאמץ את חוות דעתו השלילית של הממונה על עבודות השירות הקובעת כי המערער אינו כשיר לבצען. המערער עבר הליך שיקום ממושך ויש להעדיף את האינטרס השיקומי בעניינו ולתת לו לרצות את עונשו בדרך של עבודות שירות. נטען כי היה על בית משפט קמא להורות לממונה על עבודות השירות לשקול את

החלטתו בשנית לאחר שהמערער שולב בהליך שיקומי. עוד נטען כי בגזר הדין לא באה לידי ביטוי הודאתו של המערער בכתב האישום וקבלת אחריות על מעשיו, כמו גם איזון בין רכיבי הענישה הכוללים, דהיינו, השתתפות מאסר בפועל והשתתפות קנס ופיצוי למתלונן. כמו כן, לא ניתן משקל לחלוק הזמן ממועד ביצוע העבירות ועד להגשת כתב האישום בשנת 2016.

הוסף עוד, כי כנגד המערער מתנהלים שני תיקי תעבורה ובמסגרת אותם תיקים הוזמנו תסקירים להעברת התיק לבית משפט קהילתי. באחד הוזמן תסקיר אך הוא טרם התקבל, ובאחר התקבל תסקיר בו באים פרטים אודות מצבו הנוכחי של המערער. המערער הביע נכונות מלאה להשתלב בטיפול כוללני בבית משפט קהילתי, והומלץ לפיכך על שילובו במסגרת זו. הרעיון להפנות את המערער לבית משפט קהילתי אף עלה במסגרת תיק זה, אולם נמצא אז שהמערער אינו בשל לכך, על כן הרעיון ירד מהפרק. נטען, כי הממונה על עבודות השירות סבר שעל סמך התנהלות קודמת במקרים בהם הוטלו עליו עבודות שירות, הוא אינו מוצא את המערער מתאים. כיום, מאחר שהמערער הופנה לבית משפט קהילתי, יש מקום גם במסגרת הערעור לבקש תסקיר לצורך התאמתו לשילוב בהליך בבית משפט קהילתי.

לצד זאת, במידה שהבקשה לא תתקבל, הודגש כי מדובר בתיק מאוד ישן, המערער הודה, סכום הכסף העיקרי (באישום השלישי) הוחזר, היה שיהיו בהגשת כתב האישום ועד להגעה להסדר. והעיקר, הודגשו הטענות בעניין עבודות השירות. בית משפט קמא טעה כאשר קיבל את חוות דעת הממונה. וכן, המערער מוקם בשליש התחתון של המתחם שהוא מאסר קצר בעבודות שירות אך לא זו התוצאה הסופית. בנוסף, באה הפניה להחלטות לפיהן יש צורך בגמישות בחוות דעת הממונה בבחינת כל האפשרויות, ולבית המשפט הסמכות הסופית להחליט בכך.

4. **ב"כ המשיב** הפנה לרישומי הפלילי של המערער. נטען כי המערער בטיעונו הרחיב חזית: בית משפט קמא התייחס לכלל הנימוקים והשיקולים, כולל נסיבות אישיות, ולכלל הפרמטרים הנחוצים לגזירת העונש באופן מפורט, ובסופו של דבר, בסעיף 27 לגזר הדין, ציין כי באה התחשבות מיוחדת במצבו של הנאשם וגזר עונש של 6 חודשי מאסר בפועל. יש לבחון האם קיים פגם של ממש בגזר הדין המצדיק התערבות ערכאת ערעור ואין פגם כזה. בית משפט קמא התחשב, כאמור, בכלל השיקולים, ולבית משפט קמא הייתה מלוא התמונה לפניו. וכן, מאז מתן גזר הדין, נפתחו כנגד המערער שני תיקים בבית משפט לתעבורה ודבר זה אינו פועל לטובתו. באה הפניה לרישום הפלילי המכביד של המערער. המערער טרם שילם הפיצוי ודבר זה מעיד על העדר קבלת אחריות. לפיכך, ונוכח כך שגזר הדין, בנסיבות אלו, מקל, אין מקום להתערב בגזר הדין של בית משפט קמא ויש לדחות הערעור.

תסקיר שירות המבחן

5. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המערער עולה כי הוא יליד 1973, מתגורר בבית אימו ובבית חברתו לסירוגין, אינו עובד ומצוי בהליך פשיטת רגל. בעברו תשע הרשעות קודמות, הכוללות עבירות בתחום הזיוף והמרמה מהשנים 2015-2018, בגין נדון למספר עונשי מאסר, ובכללן מאסר בפועל, מאסר בעבודות שירות ומאסר מותנה. אשר לעבירות דנן, המערער קיבל אחריות לביצוען והביע חרטה. שירות המבחן התרשם מתחושת קורבנות, אימפולסיביות וסף תסכול נמוך, והוסיף כי לצד היותו, בעבר, משולב בתהליך טיפולי, המערער התקשה להתנתק מניהול אורח חיים שולי ועברייני. הוא שולב בטיפול קבוצתי במסגרת שירות המבחן, הוא שיתף פעולה והוערך כי נתרם ממנו. הומלץ על עונש מאסר בעבודות שירות וצו מבחן למשך שנה. מתסקיר התאמה לבית משפט קהילתי שערך שירות

המבחן כחודש לאחר תסקירו האחרון, עולה כי שירות המבחן התרשם מהיעדר מוטיבציה למערער לעריכת שינוי מהותי בחייו וקבע כי הוא בלתי מתאים להשתלב בהליך בבית המשפט הקהילתי, אך מתאים להליך טיפולי רגיל בשירות המבחן.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות

6. הממונה על עבודות השירות קבע כי המערער אינו מתאים לביצוע עבודות שירות נוכח חוות דעת שניתנו בעבר בנוגע עם אופן ביצוע עבודות שירות קודמות. הממונה סקר בהרחבה את התנהלותו של המערער במסגרת ארבע הפעמים בהן שובץ לעבודות שירות במסגרת תיקים קודמים, ובכלל זה תיאר הפסקות מינהליות, היעדרויות רבות, תפקוד חלקי, בלתי תקין ולקוי, התנהגות אגרסיבית, איומים ויצירת דינמיקה שלילית בקרב עובדי השירות. פורט כי למערער ניתנו הזדמנויות רבות לתקן את דרכיו, אך הוא לא השכיל לעשות כן. הממונה ערך ראיון עם המערער והתרשם כי לא חל שינוי בתפיסתו שתוארה לעיל. הוא מתקשה לקחת אחריות על בעיות ההיעדרות שלו וייחס להן מיקוד שליטה חיצונית לו.

דין

7. דין הערעור להידחות.

כלל הוא, כי ערכאת הערעור אינה גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר הדין של הערכאה הדיונית, והתערבותה בעונשים שנגזרו שמורה למקרים חריגים בלבד, בהם נפלה טעות מהותית, או כאשר העונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה. לאחר בחינת טיעוני הצדדים, הגענו לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות, הואיל ולא נפלה טעות מהותית בגזר הדין.

8. לזכות המערער עומדת הודאתו במיוחס לו, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים, שיתוף פעולה עם שירות המבחן וההליך הטיפולי בו השתתף.

מאידך, לחובת המערער נזקפת חומרת העבירות שבוצע, באופן מתוחכם ומתוכנן מראש, ושכללו שליחת יד בסכומי כסף משמעותיים שחלקם לא הושבו למתלוננים. בנוסף, את המעשים באישום השלישי ביצע המערער בחופף לזמן בו ביצע עבודות שירות בתיק אחר קודם, באופן המעיד על כישלון ההרתעה בעניינו. מסקנה זו תקפה גם נוכח עברו הפלילי המכביד של המערער, הכולל עונשים חמורים שלא היה בהם כדי להרתיעו מלעבור על החוק פעמים נוספות. באשר לטענות הסנגורית הנוגעות לקביעת הממונה על עבודות השירות - דין להידחות. הממונה נימק את קביעתו זו והציג לה ביסוס רב הנשען על סקירה מפורטת של אופן תפקודו של המערער בריצוי עבודות שירות בארבעה תיקים קודמים, ועל ראיון שערך עם המערער לאחר שסיים את ההליך הטיפולי במסגרת שירות המבחן. מסקנתו בנסיבות דנן הנה מבוססת באופן שאינו מצדיק בחינה מחודשת גם נוכח ההמלצה בהליך התעבורתי. לפיכך, בנסיבות דנן, העונשים שקבע בית משפט קמא מקובלים עלינו ולא מצאנו מקום להתערב בהם.

אשר-על כן, הערעור נדחה.

המערער יתייצב לריצוי עונש המאסר ביום 21/3/21 עד השעה 10:00 בבית המעצר ניצן.

ניתנה היום, י"ב אדר תשפ"א, 24 פברואר 2021, במעמד ב"כ המערער, המערער וב"כ המשיבה.

שירלי רנר, שופטת

אריה רומנוב, שופט

סגן נשיא, השופט רפי כרמל,
אב"ד